



ματικούς 300 τους χρησιμοποίησαν κατά καιρούς διάφοροι. Από ποδοσφαιριστές μέχρι κινηματογραφιστές. Τους θαυμάζει όλος ο κόσμος. Από τον Ουάσιγκτον και τον Γκαίτε μέχρι το Χίτλερ. Άλλωστε δεν μπορείς να εμποδίσεις κανέναν να θαυμάζει τη Σπάρτη, τους Σπαρτιάτες και τις Θερμοπύλες. Στον τόπο της θυσίας, δύμως, δεν είναι δυνατόν και δεν είναι σωστό να γίνονται γιορτές από ανθρώπους που έχουν κάψει δεσμούς με την αρχαιότητα και τον ελληνισμό. Οι Έλληνες που πολέμησαν στις Θερμοπύλες λάβαναν μέρος στους Ολυμπιακούς αγώνες, ήταν πολίτες και τα πολιτεύματα των πόλεων τους δημοκρατικά. Και το σημαντικότερο: Πολέμησαν υπέρ βωμών και εστιών. Δεν είναι δυνατόν σήμερα να πηγαίνουν και να γιορτάζουν στον τόπο των Θερμοπυλών άνθρωποι που δε σέβονται αυτούς τους βωμούς. Οι της Χρυσής Ανγής δεν έχουν καμιά σχέση με την ελευθερία και τη δημοκρατία, ιδανικά που ενέπνευσαν τη θυσία των Θερμοπυλών. Ασπάζονται δόγματα ανθελληνικά, ειρωνεύονται τους θεούς των Ελλήνων εκείνων, ενώ την ίδια στιγμή ονειρεύονται να κάνουν την Ελλάδα ολιγαρχική. Έλεος. Και να χαιρετάνε φασιστικά. Και πάλι έλεος...

σεις που σταμάτησε «δια πυρός και σιδήρου» ο Μέγας Θεοδόσιος, τα Ελευθέρια. Φαίνεται όμως ότι αυτές οι γιορτές έχουν περάσει στο Ντι Εν Έει του Έλληνα, γιατί αλλιώς δεν εξηγείται αυτή η πρωτοφανής κοσμοσυρροή. Ούτε οι διοργανωτές δεν το πίστευαν. Που είχαν τοποθετήσει τρεις χιλιάδες καθίσματα και ξαφνικά τους προέκυψαν άλλες τρεις χιλιάδες.

Έπειτα από 1700 χρόνια, λοιπόν, μαζεύτηκαν πάλι οι Έλληνες που, όπως γράφει ο Παπαδημητρίους, δε σταμάτησαν ποτέ να γιορτάζουν τις νίκες τους επί των Περσών. Η βίαιη διακοπή τους, δε σήμανε και την κατάργηση τους. Αυτή τη φορά, ονομάζονται Θερμοπύλ(ε)ια και οργανώθηκαν από το δήμο Λαμίας σε στενή συνεργασία με το σύλλογο



«Θερμοπύλεια» και τους δήμους Σπάρτης και Θεσπιών. Θα γίνονται κάθε χρόνο την ίδια πάντα ημερομηνία, στις 31 Αυγούστου, την επόμενη φορά τριήμερα, όπως είπε ο δήμαρχος Λαμίας. Την εκδήλωση που σκηνοθέτησε ο Τάσος Μπιρσίμ και διάβασε κείμενα του Βαγγέλη Μυγδάλη ο Γρηγόρης Βαλτινός, έκλεισε με μια μεγαλειώδη συναυλία ο Γιάννης Μαρκόπουλος. Οι στιγμές συγκίνησης πάρα πολλές. Συγκλονιστικό ήταν το «γρόμπια από το μέτωπο», του ανώνυμου Έλληνα οπλίτη από το χώρο της μάχης. Ο ίδιος ο Γρηγόρης Βαλτινός το διάβαζε συγκλονισμένος:

«...Σε λόγο ξημερώνει και η τελευταία μέρα του Εκατομβιώνα, τελειώνει ο κύκλος της Σελήνης. Στενά των Θερμοπύλων. Τελευταίοι έφυγαν χθες οι Τεγεάτες και οι Οπούντιοι Λοκοροί. Πήγαν να συναντήσουν τους άλλους Έλληνες στον Ισθμό. Η πατρίδα τους χρειάζεται εκεί. Λακεδαμόνιοι και Θεσπιείς μείναμε εδώ, έτοιμοι για τον υπέρ βωμών και εστιών αγώνα. Ήθικόν ανδρών ακμαίότατον. Νύχτα και βλέπω απέναντι τις φωτιές των βαρβάρων. Μυριάδες υπήκοοι στην υπηρεσία του αφέντη τους. Από αυτούς μας χωρίζει η ελευθερία. Ακούγονται χλιμνήσματα αλόγων και κλαγγές όπλων. Μετά την ανατολή του ηλίου ο αρχηγός μας, ο Λεωνίδας ο Λακεδαμόνιος θα μας παρατάξει σε δύο μέτωπα, απέναντι σε έναν εχθρό που έχει πλημμυρίσει την πεδιάδα του Σπερχειού. Το γνωρίζουμε, είμαστε πανταχόθεν κυνηλωμένοι

και οι βάρβαροι μυριάδες αλλά νυν υπέρ πάντων ο αγών. Κι αν έπειτα από πολλά χρόνια μας θυμηθείτε και γιορτάζετε σε τούτον εδώ τον τόπο, στις Πύλες της Φωτιάς, μη μιλάτε για ήρωες και υπεράνθρωπους. Έλληνες είμαστε. Και πάναμε το καθήκον μας. Τοις κείνων ρήμασι πειθόμενοι...

### Υπογραφή Έλλην οπλίτης

Μεταξύ άλλων, στο χώρο της εκδήλωσης τερμάτισαν δρομείς που ξεκίνησαν από τη Σπάρτη, τη Λαμία και τις Θεσπιές και ένωσαν τις φλόγες των πόλεων μπροστά στο μνημείο του Λεωνίδα, ενώ οι δήμαρχοι τους στεφάνωναν.

Έλαμψαν οι Θερμοπύλες όταν ο Γιάννης Μαρκόπουλος σήκωσε στα μαγικά του χέρια την Ελλάδα:

«Αραπίας άτι, Γάλλου νους, βόλι Τουρκιάς, τόπ' Αγγλου, πέλαγο μέγα πολεμά, βαρεί το καλυβάκι...», («Ελεύθεροι Πολιορκημένοι») τραγουδούσε ο Κώστας Μακεδόνας και ο χώρος σειώταν κυριολεκτικά από τα χειροκροτήματα και τη συγκίνηση.

Παρέστησαν ο πρόεδρος της Βουλής, κ. Σιούφας, ο επίτιμος πρόεδρος των Θερμοπυλών, πρώην υφυπουργός Υγείας, κ. Αθανάσιος Γιαννόπουλος, ο